

12. januar 2026
Side 1 af 9

Siden udarbejdningen af statusnotatet i foråret 2026, har følgende ændret sig ift. elever (ny status opgjort pr. september 2026):

- 2 har gennemført folkeskolen
- 2 er udgået før tid
- 1 er blevet visiteret til ABA

= 12 elever indskrevet i et ABA-tilbud på nuværende tidspunkt (10.09.26)

Resten af dokumentet er ikke konsekvensrettet, og det fremstår således i sin oprindelige form.

Børn og Unge

Pædagogik, Organisation og Sundhed
Aarhus Kommune

PPR Administration og Strategi

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Sag: EMN-2025-008994
Dokumentnummer:
15255399

Bilag 1 – Anbefaling om udfasning af ABA-tilbuddet

Dette notat indeholder en gennemgang af de mange forskellige perspektiver ift. ABA-tilbuddet. På trods af positive tilbagemeldinger fra ABA-supervisorerne i PPR og de deltagende skoler, viser en gennemgang af økonomi og data forbundet med ABA-tilbuddet imidlertid, at målsætningerne, som blev opstillet i forbindelse med evalueringen i 2020, ikke er indfriet. Derudover er lovgrundlaget for ABA-tilbuddet uklart. Samlet set, fører det derfor til en anbefaling om at udfase tilbuddet.

I notatet beskrives følgende:

1. Hvad er et ABA-tilbud og hvem er målgruppen?
2. Hvad er den aktuelle status for børnene i ABA-tilbuddet?
3. Faglige perspektiver fra ABA-supervisorerne i PPR
4. Skolernes vurdering af ABA-tilbuddet, samt
5. De økonomiske perspektiver

1. Hvad er et ABA-tilbud, og hvem er målgruppen?

ABA er en forkortelse af Applied Behaviour Analysis eller på dansk 'Anvendt adfærdsanalyse'. Metoden bygger på, at børnene - gennem træning med forældre, træner, pædagoger, lærere og andre børn i almenområdet - skal tilegne sig de færdigheder, som de ser hos almenbørn i deres dagligdag. ABA er kendetegnet ved høj grad af forældreinvolvering, idet udvælgelsen af barnets udviklingsområder sker i supervisorsforløb, hvor trænere og forældre i et tæt samarbejde med supervisor prioriterer og koordinerer arbejdet med barnets udviklingsområder.

Målgruppen for ABA-tilbuddet i MBU er børn og unge med autismespektrumforstyrrelse (ASF), der samtidigt har brug for et specialpædagogisk tilbud (Barnets Lov § 82) i MBU og er inden for målgruppen af hjemmetræning (SEL §

32a) i MSB. Børnene skal i tillæg hertil have et kognitivt niveau, hvor det udviklingsmæssigt giver mening, at børnene er inkluderet i almenområdet i MBU.

12. januar 2026
Side 2 af 9

ABA-træningsforløbet består af forskellige perioder/faser, hvor barnet indplaceres svarende til alder. Der gives støttetimer (enkeltintegration) i dagtilbud og skoletilbud, og støtteressourcer i SFO/klub efter nedenstående skema:

		Støttetimer		Samlet	Supervision	Øvrige supervision
Fase 1	Dagtilbud	30		30	7 timer hver 14 dag	18 timer om året
	Skole:	Undervisning	SFO/Klub			
Fase 2	0. kl.	22	10	32	7 timer hver 14 dag	18 timer om året
	1. kl.	22	10	32	7 timer hver 14 dag	18 timer om året
	2. kl.	22	10	32	7 timer hver mdr.	18 timer om året
Fase 3	3. kl.	22	10	32	7 timer hver mdr.	18 timer om året
	4. kl.	22	7,5	29,5	4,7 time hver mdr.	12 timer om året
	5. kl.	22	7,5	29,5	4,7 time hver mdr.	12 timer om året
Fase 4	6. kl.	21	5	26	4,7 time hver mdr.	12 timer om året
	7. kl.	20	3,5	23,5	3,3 timer pr. kvartal	6 timer om året
	8. kl.	15	3,5	18,5	3,3 timer pr. kvartal	6 timer om året
	9. kl.	10	3,5	13,5	3,3 timer pr. kvartal	6 timer om året

Timer i undervisningen: Enkeltintegrationstimer

Timer til SFO/Klub: Støtteressourcer

2. Hvad er den aktuelle status for børnene i ABA-tilbuddet?

Et af hovedformålene ved ABA-investeringsprojektet er at muliggøre, at børn med ASF kan inkluderes og udvikle sig socialt og fagligt i kommunens almene dagtilbud og skoler. Det er således relevant at undersøge, hvor mange børn, der gennemfører 9. klasse, hvad der sker med børnene efter afslutning af et ABA-forløb, samt børnenes trivsel og udvikling.

Siden opstarten af ABA-tilbuddet, har i alt 45 børn modtaget et ABA-tilbud i kortere eller længere perioder:

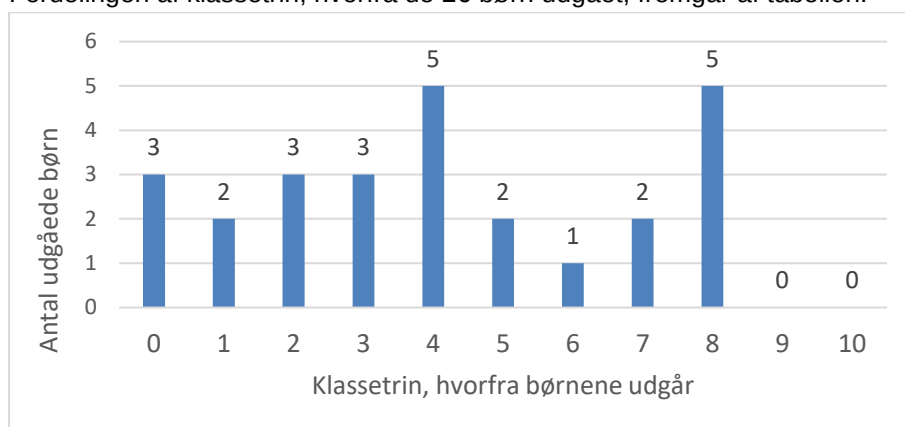
- 4 børn har gennemført folkeskolen i en almenklasse vha. ABA¹
- 26 børn (58%) er udgået af et ABA-forløb før tid – størstedelen til specialskole og -klasse
- 15 børn er aktuelt indskrevet i et ABA-tilbud

¹ Ud af 16 mulige. De resterende er indtrådt i et ABA-forløb på et tidspunkt i deres skoleliv, hvor de ikke har kunnet nå at gennemføre folkeskolen pr. dags dato.

12. januar 2026
Side 3 af 9

Fordelingen af klassetrin, hvorfra de 26 børn udgået, fremgår af tabellen:

Børnene er udgået på følgende skoletrin:

- Indskoling (0.-3. kl.): 11 børn
- Mellemtrin (4.-6. kl.): 8 børn
- Udskoling (7.-10. kl.): 7 børn

Ud af de 26 børn, der er udgået af ABA-forløbet før tid, er 24 børn efterfølgende visiteret til et specialpædagogisk tilbud:

- 16 børn til specialskole
- 8 børn til specialklasse

De resterende to børn er begyndt på efterskole.

Investeringsmodellen i et ABA-forløb er skruet sådan sammen, at tilbuddet er dyrere i de første år sammenholdt med udgiftsniveauet i de tilbud, som målgruppen ville være i, hvis barnet ikke var i et ABA-forløb (specialdagtilbud, specialklasse eller specialskole). Fra barnets 7. år i ABA-tilbuddet begynder investeringen i den tidlige indsats af forrente sig, idet ABA-tilbuddet gradvist bliver billigere de sidste år af skolegangen.

Det viser sig nu, at langt størstedelen af børnene stopper i tilbuddet i løbet af indskolingen eller mellemtrinnet. Der opnås således ikke det forventede resultat ved den tidlige indsats.

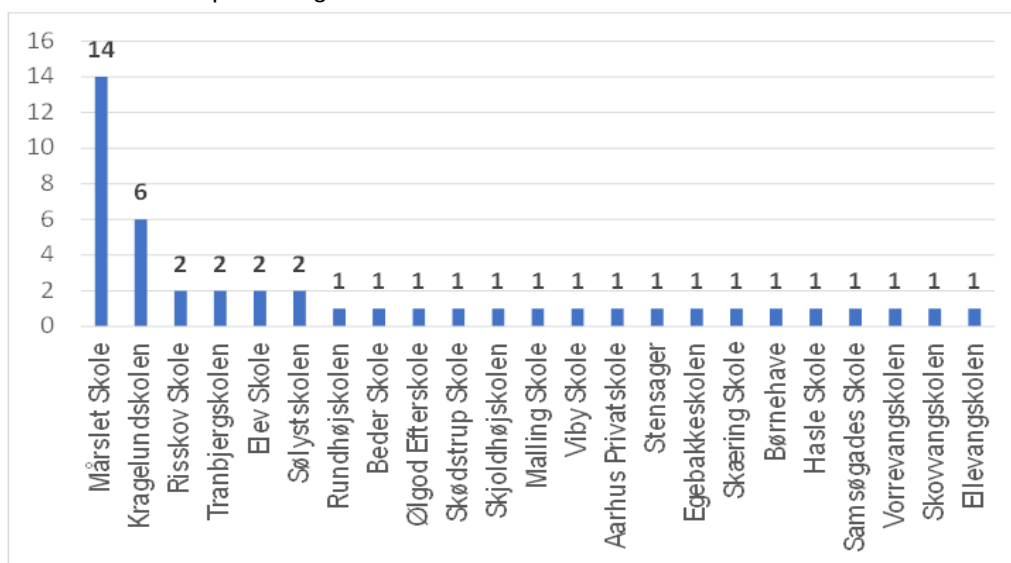
2.1. Geografisk spredning af ABA-forløbene

Der er en markant skævhed i den geografiske fordeling af ABA-tilbuddene, hvilken er illustreret i tabellen nedenfor. Fordelingen indikerer, at adgangen til ABA-indsatsen ikke er jævnt fordelt på tværs af kommunen, hvilket bl.a. kan skyldes forskelle i:

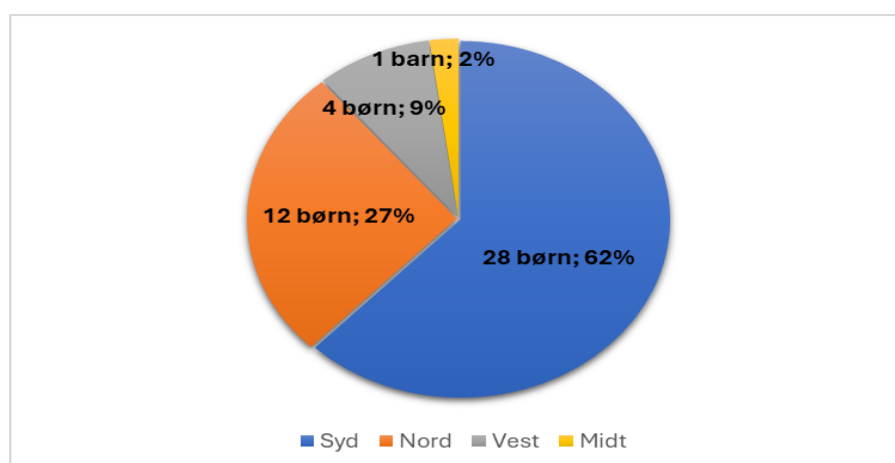

- Demografi
- Henvisningspraksis (forskelle i kendskab til ABA)
- Tilbudskapacitet og ressourcer i de enkelte områder

12. januar 2026
Side 4 af 9

Der er 3 børn, som har startet deres ABA-forløb i dagtilbud. Deres skoledistrikt er angivet i tabellen ovenfor.

2.2. Børnenes trivsel og udvikling

En grundlæggende forudsætning i ABA-investeringsprojektet har været, at børnene skulle udvikle sig og trives i almene dagtilbud og skoler. Gennem projektet er børnenes udvikling og trivsel løbende blevet fulgt, og senest i foråret 2020, er der udsendt spørgeskemaer til de deltagere, der var i projektet ved afslutningen af 2019, og som samtidig havde været i projektet minimum 5 måneder.

12. januar 2026
Side 5 af 9

Børnene i ABA-investeringsprojektet viser samlet set god trivsel og en positiv udvikling. Trivselsdata peger på, at de fleste børn er glade for deres dagtilbud eller skole, oplever at have venner og får den nødvendige hjælp i undervisningen. Evalueringen viser desuden, at børnene i høj grad deltager i fællesskabet, og at mange af dem har opnået sociale fremskridt, fx øget interesse for samspil og bedre evne til at indgå i relationer. Fagligt vurderer de fagprofessionelle, at børnene generelt udvikler sig i et tempo, der gør dem i stand til at deltage i klassens læringsmiljø, ofte med støtte tilpasset deres behov. Fraværsopgørelserne understøtter billedet af trivsel ved at vise, at børnene har et lavere fravær end gennemsnittet for øvrige elever. Samlet set indikerer evalueringen således, at børnene overordnet set profiterer af indsatsen så længe, at de er indskrevet.

3. Faglige perspektiver fra ABA-supervisorerne

ABA-supervisorerne fra PPR fremhæver samstemmende, at tilbuddet har en lang række fordele pædagogiske for både børnegruppen, forældresamarbejdet og samarbejdet med skolen.

De nævner bl.a., at der er tale om et lokalt forankret skoletilbud, som gør muligheden for legeaftaler og deltagelse i klassens sociale arrangementer lettere tilgængeligt, skaber sammenhæng og et helhedsblik på barnets hverdag. Derudover giver ABA-tilbuddet barnet med autisme flere forskellige børn at spejle sig i, samt mulighed for at lære at navigere blandt børn med og uden diagnoser, idet barnet går i et alment tilbud.

Ift. forældresamarbejdet understreges det, at ABA-tilbuddet bidrager til at skabe en koordineret og sammenhængende indsats mellem barnets dagtilbud/skole og hjemmet, samt at forældrene oplever stor kontinuitet i samarbejdet med PPR, fordi supervisorerne følger barnet i hele dets skoletid.

ABA-supervisorerne vurderer ikke, at der for nuværende er andre tilbud, som kan sættes i stedet for ABA-tilbuddet, hvor indsatsen foregår tværmagistratsligt og på tværs af barnets kontekster. Derudover vurderer de, at en udfasning af ABA-tilbuddet vil medføre, at den koordinerede indsats imellem skole og hjem, med mulighed for at fastholde kontinuitet ift. supervision og kompetenceudvikling, forsvinder. Samtidigt kan det forventes, at adgangen til sparring for både forældre og fagperson vil kompliceres i form af ventetid og skift i fagperson fra PPR.

I det at der samlet anbefales en udfasning af tilbuddet skal PPR derfor undersøge, hvordan der, i andre tilbud og kontekster, kan arbejdes videre med de gode erfaringer, der er gjort i ABA-tilbuddet ift. denne specifikke gruppe af børn og familier.

12. januar 2026
Side 6 af 9

4. Skolernes vurdering af ABA-tilbuddet

Efter ønske fra chefteamet på mødet d. 12/11, blev der den 25/11 sendt en mødeinvitation til de seks skoler, som aktuelt har børn i ABA-tilbud. I invitationen, som var et frivilligt teamsmøde, blev der bl.a. spurgt til skolernes oplevelse af børnenes udbytte af tilbuddet, forældresamarbejdet og forankringen af kompetencer på skolen.

Fire skoler deltog i mødet og gav en række perspektiver på deres oplevelse af ABA-tilbuddet.

Ift. børnenes udbytte og muligheden for, at ABA-trænerens kompetencer kommer flere børn til gode, fremhævede skolerne samstemmende, at de tilførte kompetencer kommer alle børn på årgangen til gode. Derudover giver det et løft til team- og årgangssamarbejdet mere generelt, så viden og sparring udbredes til resten af personalegruppen.

Mårslet skole fremhæver desuden, at flere børn i ABA-tilbuddet er en fordel, da det bliver muligt at sammensætte klasserne, så det giver størst værdi for gruppen som helhed.

Ift. forældresamarbejdet, har dette ændret sig en smule over tid. Tidligere har trænerne langt overvejende arbejdet tæt på barnet og familien, men konceptet har ændret sig over tid, så træneren i højere grad arbejder ind i klassefællesskabet.

Ift. omkostningerne er skolerne enige i, at det er et dyrt og imponerende tilbud, men er dog også tydelige omkring tilbuddets kvaliteter for både barnet og fællesskabet omkring dem. Dog medfører tilbuddets omkostninger, at det er vigtigt hele tiden at vurdere om, det er det rette tilbud ift. barnets udbytte. Samtidig nævnes det, at det er vigtigt at se på hele udgiften rundt om barnet og familien – eks. om forældrene er i arbejde og sandsynligheden for, at de ville kunne fortsætte i det, hvis ikke barnet var et ABA-tilbud.

5. Økonomiske perspektiver

5.1. Opgørelse af budgetramme

I budget 2021 var den samlede afsatte ramme til ABA-tilbuddet på 11,2 mio. kr. (svarende til 12,3 mio. kr. i 2025-priser). Finansieringen af tilbuddet skete ved en omprioritering af midler i MBU og MSB. MSB medfinansierede 1,9 mio. kr. af de 11,2 mio. kr. svarende til 2,2 mio. kr. af de 12,3 mio. kr. i 2025-priser. Medfinansieringen fra MSB er permanent overført til MBU. En forudsætning for finansieringen fra MSB var, at der ikke samtidig er udgifter til børnene til hjemmetræning og evt. tabt arbejdsfortjeneste i MSB.

Finansieringen i MBU er fremkommet ved en omprioritering af ressourcer fra budgetter, som børnene forventeligt ville haft modtaget ressourcer fra, hvis de ikke var indskrevet i et ABA-forløb. Desuden har kørselsbudgettet medfinansieret 0,4 mio. kr. (svarende til 0,5 mio. kr. i 2025-priser). Forklaringen på denne medfinansiering er, at børnene er indskrevet i deres lokale tilbud og derfor ikke medfører udgifter til befordring. Alternativt ville børnene formentlig gå i specialklasse eller specialskole og dermed potentielt være berettiget til befordring (jf. gældende retningslinjer).

12. januar 2026
Side 7 af 9

ABA-indsatserne foretages i barnets skole eller dagtilbud samt eventuelt fritidstilbud, der får udmeldt budget hertil. For de decentrale enheder er ABA-tildelingen en ekstra bevilling til en særlig indsats. Der modtages også midler fra den almindelige grundtildeling, idet barnet/eleven tæller med i børne – eller elevtallet. Desuden afsættes et budget, der overføres til PPRs kontorbudget for den indsats, der varetages af ansatte i PPR.

5.2. Økonomimodel

Der tildeles budget til ABA-forløb efter typen af ABA-støtte og tilbud barnet er tilknyttet. Et barn kan modtage flere typer af ABA-støtte på samme tid. Der skelnes imellem 5 typer af støtte, som der beregnes budget til:

- *Enkeltintegration* (integration af børn, der går i skole). Budgettet bygger på årslønssatsen for en pædagog.
- *Vidtgående støtte* (pædagogisk støtte til børn i dagtilbud, klub eller SFO). Budgettet bygger på årslønssatsen for en pædagog.
- *ABA-træner* (pædagogisk læring for børn i dagtilbud, skole, klub eller SFO). Budgettet bygger på årslønssatsen for en pædagog.
- *Øvrig støtte* (støttetimer i undervisningen i form af ekstra lærer i klassen). Budgettet bygger på årslønssatsen for en lærer.
- *Supervisortimer* (timer til centralsupervision fra PPR – udmeldes til PPR). Budgettet bygger på årslønssatsen for en konsulent i fællesfunktionerne i 44 uger pr. år.

Nedenfor ses budgettet for et ABA-forløb i de enkelte år. I tabellen ses dels det samlede budget for et helt ABA-forløb fra børnehave til 9. klasse i 2025 og pr. år. Tabellen viser fordelingen mellem udmeldingen til decentrale enheder (dagtilbud, skole, SFO eller klub), og hvad der afsættes som en ramme til PPR-understøttelse i de enkelte år. Budgettet til SFO eller klub forudsætter, at barnet er indskrevet.

12. januar 2026
Side 8 af 9

Budget for ABA-barn igennem alle år inkl. indmelding i fritidstilbud 2025 (1.000 kr.)							
År og klassetrin	Total	Heraf udmeldt	Heraf PPR	Udmeldt: Heraf til dagtilbud	Udmeldt: Heraf til skole	Udmeldt: Heraf til SFO	Udmeldt: Heraf til klub
År DT 1 - Børnehave	639	492	147	492	-	-	-
År DT 2 - Børnehave	639	492	147	492	-	-	-
År 0 - Børnehaveklasse	707	560	147	-	394	166	-
År 1 - 1. klasse	680	533	147	-	376	158	-
År 2 - 2. klasse	680	533	147	-	376	158	-
År 3 - 3. klasse	680	533	147	-	376	158	-
År 4 - 4. klasse	596	490	107	-	368	-	122
År 5 - 5. klasse	596	490	107	-	368	-	122
År 6 - 6. klasse	543	436	107	-	353	-	84
År 7 - 7. klasse	509	382	127	-	327	-	55
År 8 - 8. klasse	431	305	127	-	249	-	55
År 9 - 9. klasse	354	227	127	-	172	-	55
I alt	7.055	5.474	1.580	984	3.358	639	493
Gennemnit pr. år	588	456	132	492	336	160	82

Overordnet set er ABA tænkt som en tidlig indsats, hvorfor ABA-indsatsen er dyrest i de første år (børnehave og indskoling). Herefter falder udgifterne, når barnet kommer på mellemtrinnet og i udskoling. Et ABA-forløb koster uden fritidsdelen i gennemsnit 336 t. kr. pr år i ekstra tildeling til skolen. Dertil skal lægges en gennemsnitsudgift pr. elev for almenundervisning på 55 t. kr. samt 132 t. kr. i ekstra understøttelse i PPR. MSB medfinansierer en del af ABA-forløbet (2,2 mio. kr.) med forventning om, at de har mindre udgifter til børn i ABA-forløbet til hjemmetræning og tabt arbejdsfortjeneste. Denne del skal derfor fratrækkes udgiften for et ABA-forløb, når der sammenlignes med det tilbud som eleven alternativt ville være i svarende ca. 100 t.kr. pr. elev. Når der tages højde for, at eleven også indgår i tildelingen til almenundervisning, merudgiften til PPR samt mindreudgiften i MSB, bliver gennemsnitsudgiften til undervisning i et ABA-forløb bliver ca. 423 t. kr. om året.

Det fremgår, at udgiften til et ABA-forløb er dyrere end de alternative tilbud som en plads på specialskole, der koster 310 t. kr., mens en specialklasse koster 200 t. kr. samt eventuelle udgifter til befordring.

5.3. Udfasning af modellen.

Med afsæt i et fuldt ABA-forløb (samlet udgift på 7 mio. kr.), er fordelingen til de forskellige områder følgende i procent:

- Dagtilbud: 13%
- Skole inkl. PPR-understøttelse: 71%
- SFO: 9%
- UngiAarhus: 7%

Ved en udfasning af ABA-tilbuddet tilbageføres ressourcerne med afsæt i ovenstående procentfordeling til de budgetter, hvorfra der udmeldes budget til de tilbud som eleverne/børnene alternativt vil være i (specialskoler og

specialklasser) eller de budgetter hvorfra der tildeles individuel støtte eller generel sårbarhed (via sårbarhedsindekset) til SFO, UIAA eller dagtilbud.

12. januar 2026
Side 9 af 9

For at udfase modellen, bør der lukkes for tilgangen af nye ABA-forløb, så der ikke påbegyndes flere forløb og enten fortsætte de igangværende forløb til de naturligt stopper eller udfase modellen over tre år og finde alternative indsatser for de omfattede børn.

Fordelen ved udfasning over længere tid er, at ABA-forløbene gennemføres indtil de naturligt stopper, mens ulempen er, at merudgiften vil fortsætte i flere år, og at tilbuddet potentielt fortsætter i op til 10 år for ganske få børn. Det vil kræve fortsat høj grad af faglige kompetencer omkring tilbuddet og administrative ressourcer at vedligeholde og drifte modellen til gavn for få børn, hvilket ikke vurderes proportionalt med effekten, der opnås.

Fordelen ved en kortere udfasning er, at der undgås at fastholde et tilbud til enkelte børn i flere år, og at merudgifterne begrænses. Ulempen ved at stoppe et forløb, som børn og forældre er tilfredse med, tidligere end forudsat, er, at det kan skabe utilfredshed og usikkerhed hos forældre og ABA-foreningen.

Ved en udfasning af ABA-tilbuddet tilbageføres de overførte midler fra MSB med 50% år det første år og 50% det andet år. Det samme gælder den interne medfinansiering fra kørselsbudgettet.

Bemærk i denne forbindelse, at en udfasning af ABA-tilbuddet sandsynligvis vil give merudgifter hos MSB, idet flere indsatser i MSB forventeligt igangsættes i stedet for ABA-tilbuddet.

Finansieringen fra MSB svarer til den forventede mindre udgift i MSB som følge af investeringen i ABA. Beløbet var oprindeligt lidt højere, men blev reduceret en smule i forbindelse med evalueringen, da faldet i udgifter i MSB ikke var så højt som forventet.

5.4. Periode for udfasning

I efteråret 2025 er der 15 elever i et ABA-tilbud. Hvis der forudsættes, at eleverne ikke udmeldes før efter endt forløb efter 9. klasse, vil der i efteråret 2026 være 13 elever, i 2027: 10 elever, og i 2028: 8.

Historisk forlader eleverne ABA-tilbuddet typisk før endt forløb. Det kan derfor overvejes, at ABA-tilbud helt ophører fra kalenderåret 2029, hvorefter der kan søges om individuel støtte til eleverne på samme vilkår som øvrige elever, hvis eleven forbliver i almentilbuddet eller specialklasse.